
Na rozcestí

1

Buch! Kladívko udeřilo a moje děti byly po více než roce a půl opět v mé péči. Věděla jsem, že takhle nějak to musí dopadnout. Na mé straně byla vůle a cílevědomost. Na straně anonymního státu zastupovaného najatými lidmi nikdy nemůže být tolik odhodlání. Ale čekala jsem, že se dostaví pocit úlevy a štěstí. Nevím, proč se tak nestalo. Mohla za to únava anebo intuice, která mi napovídala, že vítězství je jen dočasné. Už jsem se naučila, že moje radost bývá občas předčasná. Kdybych vždycky dala na svou intuici, mohla jsem být někde úplně jinde a v jiné situaci. Vždy mi prozrazovala, že se blíží nějaký průšvih, a já na ni vlastně nikdy nebrala zřetel. Skoro jako bych jí vzdorovala a dělala všechno přesně opačně.

„Děti dostanete až poté, co rozhodnutí nabude právní moci. Což se samozřejmě ještě nestalo,“ zpražila mě ještě sociální pracovnice z kojeneckého ústavu v Krči. Škodolibost z ní kapala na podlahu soudu. Užívala si každou sekundu, kdy mě ještě může trápit. Proč tady není její kolegyně? Ta, o které jsem si myslela, že se dokáže pozastavit nad lidským osudem. Ta, kterou měly mé děti rády. Dala výpověď, protože se na tu špínu kolem mých dětí nedokázala dívat? Byla vyhozena, protože byla příliš na mé straně? Ale ne, jen jsem to viděla příliš jednostranně. Stále si musím uvědomovat, že zásadní chyby jsem udělala právě já. Ostatní se jen snažili, aby je napravili. U soudu chybějící sociální pracovnice byla jedinou osobou, která se mým dítětem opravdu věnovala, zajímala se o jejich pohnutý osud. Jen u ní jsem neměla pocit, že je bere pouze jako kus ve svém stádu. Pro ostatní jsem byla naprosto nezodpovědná a neschopná matka, vřed společnosti, ke kterému je potřeba se chovat chladně, když už není možné se ho jednou provždy zbavit. Jasně, jasně, byly na mě našťavané. Bodejť by ne, vždyť jsem jim chtěla z ústavu odvést dvě děti, na které dostávaly od státu slušné příspěvky. Navíc šlo o děti zajímavé, atraktivní. Exotické nejen barvou pleti, ale i temperamentem. Nemluvě o tom, že se o mně vědělo z reportáží i z knihy. Mé děti se staly jejich výkladní skříní.

Jen co jsem vyšla před soudní budovu, zavibroval mi v kapse mobil. Číslo patřilo sociální pracovnici z Blanska, pod kterou jsem patřila vzhledem ke svému trvalému bydlišti u matky. Aha, tak zprávy se šíří rychle. Nutila jsem se ke klidu, ale začala jsem štekát hned od první věty.

„Tak toto je to vaše férové jednání?!“ spustila jsem místo pozdravu. „Chci své děti zpátky ještě dneska. Rozhodně dneska!“

„Co se stalo? Jak soud vlastně dopadl?“ ptal se hlas na druhé straně linky.

Hrála to na mě, nebo ji také z celé hry vyšachovali?

„Vy skutečně nic nevíte?“ ujišťovala jsem se.

„Můžete mi říct, proč bych na vás hrála nějakou habaděru?“ pronesla uraženě.

Mé podezření opravdu nemělo ani hlavu, ani patu. Omluvila jsem se jí. Netušila nic o tom, jak soud proběhl a s jakým výsledkem.

„Tak to je pro vás výborné, ne?“

Povzbuzovala mě. No, bylo to pro mě výborné. Ale děti mi dají, až ten kus papíru budu mít v ruce a až nabude právní moci. Naštěstí se všichni v soudní síni zřekli nároku na odvolání. Tak proč se mnou tak bojovali? A bojovali se mnou vlastně? Nejsou to jen mé pocity, že je každý proti mně? Vždyť průběh jednání byl vlastně rychlý.

Ne, depka na mě dolehla opět plnou silou. Lámal se měsíc. Šlo o platby sponzorů a státu na další období. Oni potřebovali, aby mé děti v ústavu ještě chvíli vydržely. Představovaly velkou částku na příspěvcích. Kojenecký ústav je příspěvková organizace a každý svěřenec mu přináší nemalé částky.

Chtělo se mi křičet. Moc, moc! Copak mě nikdo nevyslyší? To mi budou mé děti upírat další dny? Vždyť už mohou být se mnou. Soud přece rozhodl. Proč to oddalují? Kde je jejich zájem? Já znám všechna pro a proti. Prokoukla jsem všechny důvody. Beznaděj! Ne, ne, nic jim nevyčítám. Každý se živíme, jak to jde. Ženské z kojeňáku určitě dostaly jasné pokyny odněkud shora a celé ty měsíce se jimi jen řídily. Ale na každé prase se vaří voda. Nevím, proč bych se v té vodě měla pořád pářit jen já. Všichni budou litovat, že tolik zasahovali do života mých dětí. Bezbranných dětí,

kteří ani nemají nárok říct svůj názor. Ony chtějí být se svou matkou. Vždyť z mého lůna vyšly. Proč si stále někdo nárokuje právo rozhodovat o jejich životě?

Ale tehdy jsem sklopila hlavu. Nechtěla jsem někomu poskytnout záminku k vytváření dalších obstrukcí. Nechtěla jsem, aby někdo řekl: Hele, koukněte na tu bláznivou ženskou. Té přece děti dát nemůžeme. Raději se odvoláme. Vždyť to tady všichni viděli.

Poděkovala jsem všem za moudré rozhodnutí. Jen jsem si rýpla, že mi je momentálně k ničemu. Prahu jsem opouštěla pokořená. Vždyť právě v našem hlavním městě jsem byla obviněna ze zanedbání povinné péče, opuštění dítěte a mravního ohrožování mládeže. Tyhle tři paragrafy by si nedal za rámeček nikdo. Jsou puncem neschopné matky. Mám černé na bílém, že jsem selhala.

„Neboj se, miláčku, dva týdny utečou jako voda. Déle to trvat nebude,“ utěšoval mě Radek cestou zpět na Moravu. „Zatím těm broučkům nachystáme všechny věci, vyzdobíme pokojíček.“

„Jsi zlato!“ Milovala jsem ho. V jeho přítomnosti jsem ztrácela své bojovné i sebelitostné nálady. Byl mi neskutečnou oporou. Stiskla jsem mu hřbet ruky položené na řadicí páce.

„Budu silná,“ slíbila jsem mu. „Tohle zvládneme a pak už nám bude jen dobře. Už je jisté, že s námi budou napořád, a nikdo to nemůže změnit. To je nejdůležitější!“

Spěchali jsme. V Olomouci nás čekaly dvě Radkovy ratolesti. I ony chtěly vědět, jak to vypadá s jejich nevlastními sourozenci. Za pár dnů už budeme neskutečně silná rodina. Já, Radek, dvě dcery, dva synové. Komu se poštěstí mít v životě tolik zdravých potomků? Myslela jsem si, že všechnu dávku celoživotního zla jsem si už vybrala a nyní mě čeká jeden velký, krásný happyend.

2

Představa všech potomků ve společném domově, představa spokojeného života mě zaslepila. Moc jsem se nerozhlížela nalevo, napravo a šla hezky středem. Potřebovala jsem si dát pauzu od řešení čehokoliv. A Radek mi skutečně dával dosud nepoznaný pocit jistoty. Ano, to je ten muž, kterého jsem měla potkat úplně na počátku svého partnerského života. Ušetřila bych sebe i všechny své blízké spousty trápení. Ráda jsem vzpomínala na naše první setkání. Sama, zoufalá jsem si dala inzerát a on mě hned pozval na schůzku. Od začátku byl upřímný, netajil, že je ženatý, ani že jeho žena sedí v kriminále. A tak jsem jednoho dne k němu přijela na kafe a už u něj zůstala. Bylo to, jako bych se jen vrátila z nějaké dlouhé služební cesty. Svým typickým tempem jsem se takřka okamžitě začlenila do Radkovy rodiny a vytvořila si v ní nový domov pro sebe a své děti. A sakra: může se mi někdo divit!? Já vím, až tohle bude čist náhodná čtenářka v teple postele, vedle svého podřimujícího manžela, bude si klepat na hlavu a dávat mi různá zvířecí jména (nejspíš samice od sudokopytníků to budou). Ale já žila několik let ve vyhnanství, na útěku. Byly dny, kdy jsem se bála vyjít na ulici. Kdy jsem neměla co jíst. A teď se mi nabízela mužská náruč a něco, co se dá nazvat láskou. S Radkem jsme se nijak neskrývali. Když píšou, že jsem zapadla do jeho rodiny, tak kompletně. Navštěvovali jsme jeho rodiče, scházeli se s rodinami jeho sourozenců. Okruh lidí, se kterými jsem mohla pobývat, se neustále zvětšoval. Několik let jsem znala jen Jenni s Davidem. A taky mi dělalo dobře, že jsem byla hvězdou. Radkovi příbuzní nelačnili jen poznat jeho novou partnerku, ale hlavně chtěli slyšet můj příběh. Donekonečna jsem vyprávěla, jak jsem se dostala do Afriky, jak jsem v Ghaně porodila dvě děti. Vysvětlovala jsem, jak se dají vypůjčovat desítky tisíc dolarů, jaké to je být zavřená v ghanském vězení. Nekriticky jsem si užívala obdiv těch lidí a neuvažovala nad tím, že i oni si možná klepali na hlavu a dávali mi zvířecí jména. Nyní, s odstupem času, mám pocit, že jsem opět životně uklímbla. Mám to tak už asi deset let. Buď životem klopýtám, anebo se nechám ukolébat a kolem mě se prožene rychlík událostí.

Klimbám si, klimbám. Užívám si naše rodinné štěstí, exceluji vyprávěním svých bláznivých eskapád mezi Radkovými příbuznými. A najednou je to tu zase. Úřední dopis. Nenávidím obálky s jakýmkoliv barevným vzorem. Dostala jsem jich za dobu pobytu v Česku tolik, že na ně mám doslova alergii. Úřední dopisy málokdy obsahují zprávy, kvůli kterým člověk skáče do stropu a plácá se do stehů. Jenže tenhle dopis byl výjimečný, nebyl totiž adresován mně, ale Radkovi. To byla skutečně změna. Předvolání k soudu. Ke krajskému. A ve mně začaly bít zvony. Do háje, co jsem zase podělala? Co jsem přehlédla? Na co jsem se zapomněla zeptat? Co mi Radek mezi těmi sladkými slůvky zapomněl prozradit?

„O co se jedná? Proč bys měl chodit k soudu? Cos provedl?“ Ra-ta-ta-ta-ta. Střílela jsem otázky s kadencí kalašnickova. Štvala mě má nevědomost. Jak jsem se doposud nepídila po ničem, teď jsem chtěla během setiny sekundy vědět všechno. Já nechci žádný soud. Vždyť jsme se před pár dny od jednoho vrátili a bylo to trapné, tak trapné. Ponižující. Kdo nikdy neseděl u soudu, a je jedno, na které lavici, neví, jak trapné, trapné, trapné to je. A marné! Výsledek nikdy není dokonalý. Nikdy vás úplně neuspokojí. Všichni vám třeba říkají, že jste vítěznou stranou, ale pak se někdo odvolá nebo vám škodolibě prozradí termín, kdy rozsudek nabude právní moci. Šťastní jsou ti, kteří uměli a v kolonce navštívených míst mají u hesla soud nulu.

„Nelam si tím hlavu,“ odbyl můj dotaz Radek a nahodil svůj nejkouzelnější úsměv.

„Hele, neříkej mi, že si nemám lámat hlavu s obálkou od soudu. Jsem už dost zkušená na to, abych věděla, že s obálkou od soudu si musím lámat hlavu vždycky,“ nechtěla jsem se dát. Nedostatek informací mi drásl vnitřnosti. Radek nesundával masku optimismu, nehodlal mi napovědět vůbec nic, byť jen neverbálním projevem.

„O jak velký průšvih se jedná?“ naléhala jsem.

„O žádný průšvih se nejedná.“ To byl přesně jeho styl, který jsem mimochodem tak milovala. Žádný problém není dost velký, žádná překážka není nepřekonatelná. Tolik jsem toho využívala, když jsem bojovala o své děti. Bez něj bych řadu bitev vzdala před prvními výstřely. Ale teď byl v průšvihů on. Mohl se tvářit, jak chtěl, ale obálka s barevným pruhem mluvila o opaku. Od soudu neposílají přání k narozeninám, ani k Velikonocům. Stojíc v chodbě jsem se proklínala, že jsem se víc nezajímala o jeho osud a spokojovala se s útržky informací, které mi ve slabých chvílích posílal jako vějičky.

„Hele, jsem ti to dlužná. Tys pomáhal mně, držels mě za ruku, když šlo do tuhého. Chci vědět, jestli je teď řada na mně. Bude to teď obráceně? Jsi v průseru, vid’?“

„Všechno bude v pořádku, uvidíš,“ mluvil dál svým rozvázným hlasem. „Jen se vypořádám se svou ženou a pak přijdu domů svobodný jako nikdy předtím. Třeba i jako trochu rozvedený občan.“

A jo, je stále ženatý. (Nechte si své posměšky!) Ale říkal, že s ženou nežije a časem s ní vztah upraví. Nemusím prý ji vůbec řešit. Podváděla, a tak je zavřená ve vězení. A ještě dlouho bude.

Dodnes si vyčítám, že jsem tehdejší rozhovor nedotáhla do konce. Zase jsem se nechala ukolébat. Jenže já hledala šanci. Zoufale jsem ji potřebovala. A naději. O spravedlnost na zemi nebo snad dokonce tam někde nahoře mi vůbec nešlo. Chtěla jsem si urvat kus svého štěstí. Byť jen chvilkového. Nějaká jeho žena ve vězení mi byla tak trochu šumák. On se rozdával mně. A to bylo důležité. Pro mě.

„Nechtěl jsem tě tím zatěžovat. Měla jsi svých starostí až nad hlavu. Hlavní je, že máš teď soudem určené děti.“ Víc jsem z něj nevydolovala, přestože jsem ho k většímu vyprávění a vysvětlení vyzývala několikrát. Cítila jsem, jak na mě leze hysterák. Nemohla jsem se s takovou odpovědí smířit. Vzduchem se nesla vůně průseru.

„Jedu teď na chvíli pryč. Promluvíme si o tom v klidu večer.“

Už jsem brečela.

„Je toho hodně, co bych ti chtěl říct, ale musím ti to nadávkovat. Celé je to těžké jako slon, to bys neunesla.“

„Cože?“ Hysterák vybuchl. „Těžké jako slon? A to mi říkáš jen tak? Co může být těžké jako slon? Já fakt nevím, zabila jsem už několik slonů, několik slonů se mě snažilo zašlápnout, sežrat mě, umlátit chobotem. Proč ty se mi teď s nějakým zasraným slunětem nemůžeš svěřit? Dyť já se vypořádala se stády mamutů!!!!“

Odjel.

Doposud jsem si jako největší průšvihář pod sluncem připadala já. Ale co je tohle za slona? Proč se mi někdy nesvěřil? Byla jsem opravdu tak zaslepená soudy a bojem o své děti, že jsem přehlédla stav svého partnera? No, opravdu nebyla maličkost, že jsem se nastěhovala k muži, který měl sice v péči dvě děti, ale také měl někde manželku, která nedostala od soudu naloženo právě málo. Kolik mi kdysi říkal? Sedm let? To se u nás dává snad jen za vraždu. Dřív ještě za rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví. Nebo vlastizradu. Musela minimálně trumfnout mé tři paragrafy. Uklidňovalo mě, že si Radek udržel své děti. Kdyby v něčem jel, určitě by mu je nesvěřili. O tom jsem skutečně věděla své.